

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Τεύχος
77
Ιουλ.-Αυγ.-Σεπτ.
2004

Έτος Ιδρύσεως 1978

Τριμηνιαία έκδοση των Φίλων του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας

"Όταν βλέπω ένα πουλί ν' ανοίγει
τις φτερούγες του και να πετάει,
νιώθω μια ικανοποίηση. Ταυτόχρονα όμως
νιώθω και μια ανησυχία, επειδή ξέρω ότι πετάει
σ' ένα κόσμο στρωμένο με ανθρώπινες παγίδες"

Οι Ολυμπιακοί αγώνες πέρασαν και βρισκόμαστε ακόμα σ' ένα κλίμα εθνικής υπερηφάνιας.

Στη μνήμη μας υπάρχουν ακόμα τα νεανικά και αλλιώνα χαρούσια των εβελοντών, που μας έκαναν να αισθανθούμε σαν να φιλοξενούμες ο καθένας τους αγώνες στο σπίτι του. Ανάμεσά τους και δικά μας μέλη, ολόκληρες οικογένειες που είδα κι εγώ με τα μάτια μου, και άλλοι που ήσαν δεν γνωρίζω.

Όμως η εβελοντική προσφορά εργασιας δεν είναι ασφαλώς ανακαλύψη των Ολυμπιακών αγώνων, απλά εδώ γίνεται η καλύτερη προβολή της. Εθελοντές εργάζονται εδώ και δεκαετίες με συνέπεια και συνέχεια, τόσο σε κοινωνικούς χώρους, όσο και σε χώρους προστασίας

της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος.

Σε τέτοιους χώρους, που απασχολούν μεγάλο αριθμό εθελοντών απ' όλο τον κόσμο, και ειδικότερα σε νοσοκομεία για άγρια ζωά, είναι αφιερωμένο μεγάλο τμήμα του δελτίου μας. Ακόμη σ' αυτό το τεύχος μπορείτε να βρείτε τις εκδηλώσεις μας για μεγάλους και μικρούς, από Οκτώβριο 2004, μέχρι Μάιο 2005, πληροφορίες για τη δραση R-booster, Βιβλιοπαρουσίασεις, κ.α.

Ευχαριστούμε θερμά την Αγγελική Τζεφάρα για τη συμμετοχή της σ' αυτό το τεύχος.

Το "μήνυμα" αυτού του τεύχους, λοιπόν είναι η φράση στον τίτλο της Μαρίας Γανωτή, που ακουγόταν στην ταινία "Δίνοντας Φτερά" του ΕΚΠΑΖ. (βλ. σελ. 3)

A. Κ-Μ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΑΙ

Επιστολή

Κηφισία 3 Φεβρουαρίου 2004
Προς ΑΛΚΥΟΝΗ, ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ,
ΑΡΧΕΛΩΝ, ΕΚΠΑΖ, ΜΟΜ,
ΣΤΑΘΜΟ

Αγαπητοί φίλοι,

Σκεφτήκαμε να αφιερώσουμε το 77^ο τεύχος του ενημέρωτικού μας δελτίου, «Οι Φίλοι του Μουσείου» στο Νοσοκομεία για Άγρια Ζώα.

Εάν θέλετε να φιλοξενηθείτε στο τεύχος αυτό, παρακαλούμε θερμά, να μας στείλετε κείμενο μέχρι 500 λέξεις και 3-4 καλές φωτογραφίες με τις λεζάντες τους, από τη δραστηριότητα του κέντρου διάσωσης της άγριας ζωής που λειτουργείτε. Στο κείμενο παρακαλούμε να υπάρχουν οι πιο κάτω πληροφορίες:

- Διεύθυνση
- Χρονολογία έρευνας του Κέντρου
- Αριθμό ζώων που έχετε περιβάλψει
- Αριθμό ζώων που έχετε απελευθερώσει στο φυσικό περιβάλλον
- Πώς αντιμετωπίζετε τις περιπτώσεις που δεν θεραπεύονται και δεν είναι απελευθερώσιμες
- Αρτία που προκαλεί τους περισσότερους τραυματισμούς ή θανάτους των ζώων που φτάνουν σ' εσάς
- Αριθμός (περίπου) προσώπων που εργάζονται στο κέντρο (εθελοντές και αμεβόμενοι)
- Διος ή τρία ενδιαφέροντα περιστατικά περιβάλψης
- Σχέσεις του Κέντρου με την τοπική κοινωνία
- Υπάρχουν χορηγοί, και από ποιους χώρους προέρχονται
- Άλλες δράσεις που πιθανόν αναπτύσσει το Κέντρο σας

Θα περιμένουμε τις απαντήσεις σας μέχρι το τέλος Μαρτίου. Σας ευχαριστούμε θερμά και ευχόμαστε καλή επιτυχία στο έργο σας

Με φιλικούς χαιρετισμούς

ΙΗΜΕΙΟΣΗ : Εάν γνωρίζετε κάποιο άλλο Νοσοκομείο Άγριων Ζώων στην Ελλάδα, παρακαλούμε ενημερώστε μας

Σύλλογος Περίθαλψης και Προστασίας Άγριων Ζώων

Η Αλκυόνη

ιδρύθηκε το 1995,

με σκοπό την περιθάλψη και απελευθέρωση των άγριων ζώων που φθάνουν στις εγκαταστάσεις της. Σ' όλη την Ελλάδα λειτουργούν 30 σταθμοί πρώτων βοηθειών που έχουν παραλάβει μέχρι σήμερα 7000 άγρια ζώα, από τα οποία 4000 έχουν επιστρέψει υγιή στη φύση. Η Αλκυόνη έχει μείνει πιστή σε 2 αρχές:

1. Δεν εφαρμόζει ευθανασία, αλλά διατηρεί τα ζώα σε όσο γίνεται καλύτερες συνθήκες μέχρι το φυσικό τους θάνατο.

2. Ανομετωπίζει όλα τα ζώα, σπάνια ή κοινά, με τον ίδιο τρόπο.

Η συντριπτική πλειοψηφία των ζώων που δέκεται η Αλκυόνη είναι πυροβολισμένα πουλιά και λιγότερο εξοντλημένα την εποχή της μετανάστευσης. Οι 3-10 εργάζομενοι είναι εθελοντές που ασκολούνται με τη φροντίδα των ζώων και την επιστημονική τους περιθάλψη (κτηνίατροι, βιολόγοι κ.ά.). Επίσης οι νέες εγκαταστάσεις της Αλκυόνης (200 τ.μ. στεγασμένου χώρου και 13 στρέμματα υποστήριξης) καίστηκαν από εθελοντές απ' όλο τον

κόσμο. Τον Οκτώβριο του 1995 η Αλκυόνη περιεβαλψε την Ιά της Αετογερακία που απελευθερώθηκε το Μάρτιο του επόμενου έτους. Τρεις μήνες αργότερα η αετογερακίνα μας "Ξενογούσε" το ταΐρι της, πετώντας πάνω στης εγκαταστάσεις της Αλκυόνης. Οι σχέσεις της Αλκυόνης με την κοινωνία των Κυκλαδών είναι άριστη και το κοινωνικό της έργο αναγνωρίζεται και υποστηρίζεται. Οι χορηγίες προέρχονται από φίλους και μέλη της Αλκυόνης, συλλόγους, και ιδιώτες, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Μεγάλη έμφαση δίνεται στο πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που γίνονται στις εγκαταστάσεις της Αλκυόνης ή σε σχολεία όλης της Ελλάδας. Οι περισσότερες απελευθερώσεις γίνονται από μαθητές σε συνεργασία με τα σχολεία τους, πρόγραμμα που αποτελεί το ισχυρότερο περιβαλλοντικό ερέθισμα για τα παιδιά.

ΑΛΚΥΟΝΗ, 844 00 ΠΑΡΟΣ, τηλ 22840 22931, 6944741616,
Μάριος Φουρνάρης

Περιβαλλοντικό Κέντρο Αρκτούρου

Το 1993, από τον Αρκτούρο ξεκίνησε μια προσπάθεια για τη λύση του προβλήματος της "αρκούδας χορεύτριας" στην Ελλάδα. Ήταν δημιουργήθηκε το Περιβαλλοντικό Κέντρο, ενώ

από το 1998 έχει επιπλέον ως στόχο και την αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης κατοχής λύκων από ιδιώτες. Βρίσκεται στην περιοχή Αμυνταίου του Νομού Φλώρινας και οι δραστηριότητές του αφορούν: Την υποδοκή, περιβάλψη και φιλοξενία ειδών άγριας πανίδας κυρίως αρκούδες και το λύκος. Για τις δράσεις αυτές ανυπερβαίνεται και εποπτεύεται από το Υπουργείο Γεωργίας, από το οποίο έχει εκδοθεί ειδική οδειγή λειτουργίας ας-Κέντρο Περιβάλψης Ειδών Αγριας Πανίδας (ΚΕΠ.Ε.Α.Π.).

Την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού. Κάθε χρόνο πάνω από 35.000 επισκέπτες, από τους οποίους οι 8.000-10.000 είναι μαθητές, έρχονται σε επαφή με την αρκούδα και γνωρίζουν το μυστικά της ζωής της, καθώς και την ανάγκη για την προστασία της. Με πορτάλη ενημέρωση, ευαισθητοποίηση των επισκεπτών στο Καταφύγιο του Λύκου, γίνεται μια προσπάθεια αντιστροφής της αργυρικής εικόνας που δυστυχώνται ο λύκος στη συνείδηση των ανθρώπων.

Τη συνεργασία με επιστημονικούς φορείς από την Ελλάδα και το Εβραϊκό, την πρωθητηρία της επιστημονικής έρευνας, καθώς και την εφαρμογή της σε ειδικά θέματα διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος και της άγριας ζωής.

Την εφαρμογή προγραμμάτων εθελοντικής εργασίας για νέους κυρίως, από την Ελλάδα, αλλά και από το εξωτερικό.

Τη συνεργασία με κρατικούς φορείς, την τοπική κοινωνία, τους δήμους και τις κοινότητες, για την πρωθητηρία των αρκών της Βιωσιμής ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή.

Οι εγκαταστάσεις του Περιβαλλοντικού Κέντρου του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ περιλαμβάνουν χώρους περιβάλψης και φιλοξενίας άγριων ζώων, υποδοκής και ενημέρωσης μερονωμένων επισκεπτών και ομάδων και φιλοξενίας εθελοντών.

Ο κύριος χώρος υποδοκής και περιβάλψης των ζώων είναι ο Κτηνιατρικός Σταθμός στον Αετό. Τόσο ο αρκούδες όσο και οι λύκοι δεν είναι δυνατό να επανενταχθούν στο φυσικό τους περιβάλλον λόγω της απόλυτης εξοικείωσής και εξάρτησης από τον άνθρωπο, αλλά και από την έλειψη εκπαίδευσής και την απώλεια των φυσικών μηχανισμών επιβίωσης. Στον Αετό επίσης λειτουργεί το Κέντρο Ενημέρωσης για την Αρκούδα.

Στο Νυμφαίο βρίσκεται το Καταφύγιο της Αρκούδας, το οποίο περιλαμβάνει ένα ειδικό περιφραγμένο τμήμα φυσικού δάσους αρδίς, έκτασης 50 στρεμμάτων. Στο χώρο αυτό σήμερα ζουν 13 αρκούδες, οι οποίες είναι πρώην αρκούδες χορεύτριες, ή και αρκούδες από ζωολογικούς κήπους που ζύγουν σε ακατόληγες συνθήκες.

Το Καταφύγιο του Λύκου στην Αγραπούδη, είναι αντίστοιχα ένα ειδικό περιφραγμένο τμήμα φυσικού δάσους βελανιδίου, έκτασης 70 στρεμμάτων. Φιλοξενεί σήμερα 15 λύκους. Στον ίδιο χώρο λειτουργεί το Κέντρο Ενημέρωσης για το λύκο.

Το Περιβαλλοντικό Κέντρο του Αρκτούρου, στηρίζεται κυρίως στις συνδρομές των μελών του Αρκτούρου, στις πωλήσεις αναμνηστικών ειδών, στις «κινηθείσεις» των αρκούδων που φιλοξενεί, στις χορηγίες και δωρεές ιδιωτών και φορέων, στην προσφορά εθελοντικής εργασίας και στην περιοδική συμμετοχή σε δράσεις εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ: Αετός Φλώρινας, 53075, τηλ./φω: 2386041500,
e-mail: env.center@arcturus.gr
Αλέξαρος Γεωργούδης

Το Κέντρο Διάσωσης Θαλάσσιων Χελωνών (Κ.Δ.Θ.Χ.) ιδρύθηκε το 1994 με τη συνεργασία του Δήμου Γλυφάδας και με την άδεια του Υπουργείου Γεωργίας. Στεγάζεται σε 5 βαγόνια τρένου προ-

ΕΦΕΤ/Α.Η.Μ.

σφορά του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδας (Ο.Σ.Ε) που διαμορφώθηκαν σε μονάδα εντατικής θεραπείας, χώρους περιβαλλοντικής ενημέρωσης, γραφεία, χώρο διαμονής εθελοντών κ.α. Στόχοι του Κέντρου είναι η περιθαλψη, η θεραπεία και η απελευθέρωση των χελωνών στο φυσικό περιβάλλον, αλλά και η ευαισθητοποίηση του κοινού και ιδίως των παιδιών. Από την αρχή της λειτουργίας του,

έχουν φιλοξενηθεί στο Κέντρο 386 χελώνες από τις οποίες οι 214, έχουν απελευθερωθεί. Με τον ερχομό μιας χελώνας το πρωστικό του Κέντρου της δίνει ένα όνομα που διευκολύνει την αναγνώριση του κάθε «ασθενούς». Τα ονόματα είναι συνήθως ελληνικά και σχετίζονται με την περιοχή προέλευσης, με το πρόσωπο που την βρήκε ή με κάποιο συνεργάτη του Κέντρου. Μέσος χρόνος παραμονής των χελωνών στο Κέντρο είναι 3 ½ μήνες, με μία εξαίρεση: Τη Σοφία που βρίσκεται στο Κέντρο από το 2000 και δεν μπορεί να καταδυθεί. Οι προσπόθειες μας πάντας συνεχίζονται.

Αντίθετα, περίπτωση γρήγορης ανάρρωσης αποτέλεσε η Κλαίρη, που είχε έρθει από την Ζάκυνθο, είχε καταπιεί δύο αγκίστρια, είχε χάσει το μπροστινό της πτερύγιο και ήταν σοβαρά χτυπημένη στο

κεφάλι. Μετά από τρεις μήνες είχε σαναρρώσει και επέστρεψε στη θάλασσα.

Στο Κέντρο λειτουργεί και το Εθνικό Δίκτυο Διάσωσης που καταγράφει περίπου 300 νεκρές ή τραυματισμένες χελώνες σε όλη τη χώρα κάθε χρόνο. Κάθε χρόνο περίπου 20.000 ώτομα (σχολεία, άλλες οργανωμένες ομάδες και μεμονωμένα ώτομα) επισκέπτονται τον εκθεσιακό χώρο του Κέντρου. Στις εγκαταστάσεις του πραγματοποιούνται δραστηριότητες Περιβαλλοντικής Αγωγής σε συνεργασία με την Υπ. Παιδείας.

Η λειτουργία του Κέντρου βασίζεται στον εθελοντισμό. Κάθε χρόνο δίνεται η ευκαιρία σε 50 περίπου αλλοδαπούς και Έλληνες να εργαστούν εθελοντικά μαζί με στελέχη του Συλλόγου ΑΡΧΕΛΩΝ. Το Κέντρο Διάσωσης αποτελεί το συντονιστικό κέντρο κοινωνικού προγράμματος LIFE Nature που στοχεύει στη μείωση της θνητιμότητας των χελωνών από αλιευτικές δραστηριότητες.

Η διαδρομή του Tody, μιας Caretta που απελευθερώθηκε στο Σούνιο τον Ιούνιο του 2004, έχοντας δορυφορικό πομπό.

Μπορείτε να βοηθήσετε αν:

- Αναφέρετε τραυματισμένες ή νεκρές χελώνες που θα δείτε
- Υποστηρίζετε οικονομικά το έργο μας υιοθετώντας μια χελώνα που περιθάλπεται, προσφέροντας φόρμακα κ.ά.
- Γίνετε εθελοντής αξιοποιώντας τον ελεύθερο χρόνο σας.

ΑΡΧΕΛΩΝ-Κέντρο Διάσωσης Θαλάσσιων Χελωνών, Ζη Μορίνα Γλυφάδας, ΤΚ 166 75
τηλ./φαξ: 210 8982600 και 6932032572
rescue@archelon.gr

Ελληνικό Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Ζώων-ΕΚΠΑΖ

Είναι το πρώτο νοσοκομείο για άγρια ζώα που λειτουργεί στην Ελλάδα, με διαφορά αρκετών ετών από το αρέσων επόμενο. Ωστόσο επειδή δεν άλματε εγκαίρως κάποιο κείμενο, παραβάτουμε στοιχεία από την ταινία του Στέλιου Αποστολόπουλου "Δίνοντας Φτερά" έτσι όπως γράφονται στο πρόγραμμα, που αναφέρεται στο ΕΚΠΑΖ και παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια του φετινού φεστιβάλ Ecocinema στη Ρόδο.

Ένας γύπας πυροβολείται στα βουνά της Κρήτης. Μεταφέρεται στο ΕΚΠΑΖ στη Αίγινα όπου παρακαλούθουμε τη θεραπεία του: του κάνουν ακτονογραφίες, του αφαιρούν τα σκάρια και βάζουν σε γύψο τη σπασμένη φτερούγα του. Κάθε χρόνο περίπου 3000 ζώα παραλαμβάνονται από το ΕΚΠΑΖ. Το πρωστικό, όλοι τους εθελοντές, πέρα από τις επεμβάσεις και τα επείγοντα περιστατικά, αναλαμβάνει την καθημερινή φροντίδα όλων αυτών των ζώων: παρακαλουθούν την ανάρρωσή τους, καθαρίζουν τους χώρους

διαμονής τους, τα ταΐζουν κλπ. Είναι μια κουραστική και πολλές φορές επίπονη δουλειά, η οποία όμως πολλές φορές σε σποζημιώνει, όταν έρχεται η στιγμή της απελευθέρωσης αυτών των ζώων στο φυσικό τους περιβάλλον.

Ο Σκηνοθέτης για την ταινία

Από την πρώτη φορά που επισκέφθηκα το ΕΚΠΑΖ στη Αίγινα, το 1992, δύο πράγματα μου έκαναν εντύπωση: Η εξειδικευμένη γνώση και εμπειρία των ανθρώπων που περιέθαλπαν και θεράπευνταν τα άγρια ζώα, και η αυταπάρνηση με την οποία ήταν δοσμένοι σ' αυτή την τόσο δύσκολη και απαιτητική δουλειά. Όταν ξαναβρέθηκα μετά από 11 χρόνια για τα γυρίσματα της ταινίας στην Αίγινα, με μεγάλη μου χαρά διαπίστωσα ότι τα κτίρια και οι συνθήκες εργασίας είχαν βελτιωθεί κατά πολύ. Την ίδια χαρά μου προκάλεσε και το γεγονός ότι τόσο ο ενθουσιασμός όσο και το κέφι, η αγάπη και η αφοσίωση γι' αυτή τη δουλειά παρέμεναν αμείωτα.

ΕΚΠΑΖ τηλ. Αθηνών 210 9520117

Κέντρο Περίθαλψης στη Στενή Βάλα Αλοννήσου

(Καθώς δεν λάβαμε εγκαίρως κείμενο και από την ΜΟΜ, μεταφέρουμε δύο κείμενα από το ενημερωτικό της δελτίο "Ιστορίες για Φώκιες" № 23 και 24, που σχετίζονται με το θέμα)

Στις 29

Δεκεμβρίου στην παραλία Αρκάσσα της Καρπάθου, ο ντόπιος φωράς Δημήτρης Ρουσάκης, έβαλε το πρώτο σημείο στήξης στη ζωή μιας αρσενικής Monachus monachus, τριών εβδομάδων. Το ερωτηματικό του πρώτου ανθρώπου που ανησυχήσε για τη ζωή της:

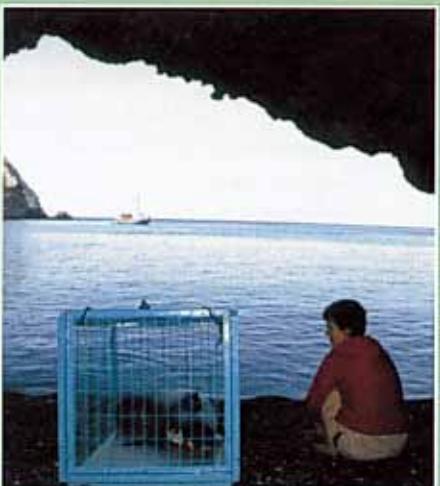
Θα ζήσει;

Η μικρή φώκια είχε παρασυρθεί από την τρικυρία και κατέληξε στην παραλία χωρίς τη μητέρα της, αφυδατωμένη, υποσιτισμένη και με ελαφρά τραύματα. Την επομένη μεταφέρθηκε στο Κέντρο Περίθαλψης στη Στενή Βάλα Αλοννήσου. Το ερωτηματικό στη ζωή του "Δημήτρη" μετατράπηκε σε αποσιωπητικά, που δεν μιλούν αλλά ελπίζουν: **Θα ζήσει ...**

Καταρτίστηκε το πρόγραμμα περίθαλψης του "ασθενούς" και η κατάστασή του καλυτέ-

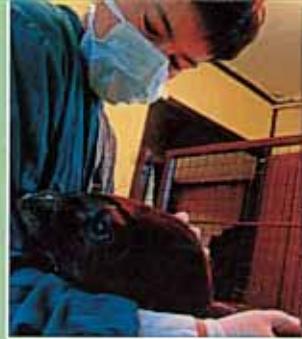
ρευε μέρα με τη μέρα, ώσπου έφτασε τα 40 κιλά μετά από 2 μήνες. Το τρίχωμά του έχει αλλάξει, είναι αυτό του νεαρού ζώου και κερδίζει 1 κιλό κάθε 4 μέρες. Κολυμπάει και αρχίζει να κυνηγάει φάρια στην πισίνα του Κέντρου. **Θα ζήσει!**

Μετά από δίωρο ταξίδι, η ομάδα απελευθέρωσης έφτασε στο ακατοίκητο νησί Γιούρα

του Εθνικού Θαλασσίου Πάρκου Βορείων Σποράδων. Ο Δημήτρης μεταφέρθηκε στο προεπιλεγμένο σημείο απελευθέρωσης, μια παραλία με βότσαλα σε ανοιχτή σπηλιά. Μετά το άνοιγμα του κλουβιού και τα λίγα λεπτά σαστισμάτως, ο Δημήτρης μυρίζοντας τις καινούριες μυρωδιές της παραλίας, πήρε έναν υπνάκο για μισή ωρίτσα. Κατά τις 6.00 μ.μ. ξύπνησε, ελείχθηκε μέχρι τη γαληνεμένη θάλασσα και μέσα σε λίγα λεπτά είχε ξεκινήσει την εξερεύνηση του στον κόσμο του βιθού, που η μοιραία δεκεμβριανή καταιγίδα του είχε στερήσει.

ΜΟΜ Επωφελία Μελέτης και Προστασίας Μεσογειακής Φώκιας, Σαλαμάν 18, 106 82 ΑΘΗΝΑ, τηλ 210 5222888, φορ 210 5222450, e-mail: info_mom.gr, web-site:www.mom.gr

φωτ. © Β. Νικόλαης ΜΟΜ

ΣΤΑΘΜΟΣ Περίθαλψης Άγριων Ζώων

Ο Σταθμός ιδρύθηκε το 1991 και λειτουργεί με εθελοντές πολίτες της Μαγνησίας. Μέχρι αυτή τη στιγμή έχουν εισαχθεί για περίθαλψη περίπου 5000 ζώα. Οι απελευθέρωσεις είναι περίπου 40 με 45 % το χρόνο και εξαρτώνται από την κατάσταση της υγείας των ζώων. Οι περιπτώσεις που δεν θεραπεύονται προωθούνται στο ΕΚΠΑΖ με το οποίο έχουμε συνεργασία από την αρχή της ίδρυσής μας.

Οι αιτίες που προκαλούν τους περισσότερους τραυματισμούς ή θανάτους στα άγρια ζώα, είναι δηλητηριάσεις, τραυματισμοί από κυνηγούς, προσκρούσεις σε αυτοκίνητα και διάφορα σταθερά σημεία, εξαντλήσεις, ηλεκτροπληξίες, παθολογικά αίτια και βέβαια σκόπιμες ανθρώπινες ενέργειες. Εάν φθάσουν σ' εμάς είδη με τα οποία ασχολούνται εξειδικευμένα Κέντρα Περίθαλψης, τα ζώα άμεσα προωθούνται σ' αυτά, εφόσον η κατάστασή τους το επιτρέπει. Η περίθαλψη των άγριων ζώων έχει πάντα ενδιαφέρον. Στο Σταθμό μας εργάζονται περίπου 15 εθελοντές και άλλοι τόσοι είναι διασκορπισμένοι σ' όλη τη Θεσσαλία.

Κάποτε μεγαλώσαμε μια αετογερακίνα από μικρή ηλικία, όταν είχε

ακόμη το πρώτο της χνούδι. Με τη «μητρική» φροντίδα των μελών του Σταθμού μεγάλωσε. Ήλα όμως που μεγαλώνοντας ... σαν παιδί κι αυτή ήθελε παιχνίδια με τους ανθρώπους, ενώ όταν έτρωγε πρόσεκε να μην πληγώσει το χέρι που την τάζε. Επειδή είχε εξοικειωθεί πολύ με τους ανθρώπους αποφασίσαμε να τη στείλουμε στο ΕΚΠΑΖ για να συνηθίσει με τις άλλες αετογερακίνες, ν' αγριέψει δηλαδή ώστε να μπορέσει να επιστρέψει στη φύση.

Ο Σταθμός καλύπτει τα πάγια λειτουργικά του έξοδα από το Δήμο της Ν. Ιωνίας Μαγνησίας, από μέλη και φίλους, ενώ αρκετοί φορείς συμβάλλουν όπως το ΚΤΕΛ του Νομού μας, τα ταχύπλοα σκάφη (Δελφίνια) των

Σποράδων, Φαρμακοποιοί κ.ά. Με μικρή

ενίσχυση από το ΥΠΕΧΩΔΕ ξεκινήσαμε με πρόσφατα προγράμματα ευαισθητοποίησης του κοινού και αποκτήσαμε φαρμακευτικό υλικό. Είναι γεγονός, ότι σε μία εποχή δύσκολη από πλευράς συμμετοχής, η περίπτωση της περίθαλψης των άγριων ειδών συγκεντρώνει την αποδοχή και την ενθάρρυνση της τοπικής κοινωνίας και όχι μόνο, η οποία συμμετέχει ενεργά όποτε υπάρχει ανάγκη.

Σταθμός προστασίας άγριων ζώων & πουλιών
Αβέρωφ 9 Νέα Ιωνία Μαγνησίας τηλ. και fax: 2421/080483

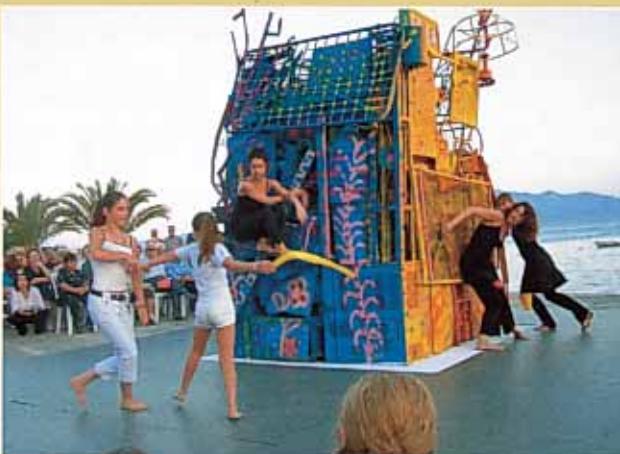

ΠΥΡΓΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ - aRt-Tower

Στον Άγιο Γεώργιο Λιχάδας Εύβοιας έγινε μια πρωτότυπη δράση διάρκειας μιας εβδομάδας. Παιδιά του σχολείου συνέλεξαν ακουπίδια από την ευρύτερη περιοχή του χωριού, ενώ συγχρόνως παρακληθούσαν εκπαιδευτικές παρουσιάσεις από την ομάδα aRt-Tower για την εξοικείωση τους με τη Δράση, τους στόχους και τις έννοιες της τέχνης/δημόσιας τέχνης, της καλλιτεχνικής σύνθεσης και τη σύνδεση ανθρώπου-φύσης μέσω της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Επίσης, δημιουργήθηκαν καλλιτεχνικά εργαστήρια για μικρότερα παιδιά που αποτέλεσαν την πιο δυναμική εθελοντική ομάδα κατά τις εξορμήσεις στη φύση για τη συλλογή του υλικού προς ανακύκλωση και τη μεταμόρφωσή του σε

γιλυπτική εγκατάσταση.

Ο Πύργος εγκαταστάθηκε δίπλα στη θάλασσα, στην αρχή του λιμενοβραχίονα του χωριού. Τα εγκαίνια του Πύργου Ανακύκλωσης (που εικονίζεται εδώ) πραγματοποιήθηκαν με τη συνοδεία χοροκίνησης από ομάδα σύγχρονου χορού (κει φυσά), το φωτασμό του εσωτερικά και εξωτερικά και δρώμενο (performance) με τον χρωματισμό των τεσσαρων πλευρών του. Παρόντες ήταν πολλοί επίσημοι και ανεπίσημοι θεατές.

Όποιος ενδιαφέρεται να οργανώσει μια παρόμοια δράση στο χώρο του, ας οπευθυνθεί στο τηλ. 210 5616300 και 6938 141330 ή στο email: mangelis@hol.gr και m_aggelis@hotmail.com

Οικο-εκδρομή: Λέσβος 28-31/5/04

Η κειμερινή περίοδος εκδηλώσεων των Φίλων, ολοκληρώθηκε με την εκδρομή στη Λέσβο. Πετάχαμε με μια γιορτινή Aegean (5α γεννέθλια και σύνδεση με Κύπρο) κεράσματα κυπριακά και καπελάκια για όλους.

Στο «Ηλιοτρόπιο», το ξενοδοχείο που καταλύσαμε, κάναμε τον κύκλο γνωριμίας και μερικοί εξόρμησαν για την πρώτη αναγνώριση της Μυτιλήνης. Την επόμενη ξεκίναμε πρώι και διασχίζουμε ασημοπράσινους ελαιώνες, δάση πεύκης και βελανιδιάς, πλατάνια και ξενάγημε πως βρισκόμαστε σε νησί του Αιγαίου. Εποκεπτόμαστε δύο μοναστήρια και το χωριό Μανταμάδω, γνωστό για τα περίφημα κεραμικά του. Η Λέσβος είναι από τα λίγα μέρη της Ελλάδας που διατηρεί αυτούσια την αρχιτεκτονική της. Από την αρχαιότητα ως τώρα νησί πλούσιο σε αρμονία και ομορφιά, πνεύμα και τέχνη. Πάσοι τόποι μπορούν να είναι περήφανοι για τόσους πολλούς: Σαμφά, Αρίωνας, Αλκαίος, Θεόφραστος, Πίττακος και αργότερο Βιτέης, Μυριβήλης, Εφταλιώτης, Ιακωβίδης, Θεόφιλος, Ελύτης.

Ο πανέμορφος Μόλυβος, η αρχαία Μήθυμνα δεσπόζει στα BA με το βυζαντινό φρούριο. Εκπληκτικός και ο κόλπος της καλλονής με τον υδροβιότοπο και τις αλυκές, όπου φωταγραφίσαμε τους ερωδιούς.

Στο Σίγρι, η επίσκεψη του απολιθωμένου δάσους Εεπέρασε τις προσδοκίες μας. Τα φυτικά απολιθώμαστα και ιδιαίτερα οι όρθιοι

γηση από τον καθηγητή κ. Νικόλαο Ζούρο μας έδειξε τη μοναδικότητα και την επιστημονική αξία αυτού του δάσους καθώς και τη γεωλογική ιστορία της λεκάνης του Αιγαίου πριν από 20 περίπου εκατομμύρια χρόνια.

Την επόμενη η περιήγηση στην πόλη με τα υπέροχα αρχοντικά και τα Μουσεία Τεριάντ και Θεόφιλου, μας πρόσφεραν άλλες συγκινήσεις. Ακόμα ξεναγηθήκαμε από την καθηγήτρια κ. Θεοδώρα Πετανίδου, στο εργαστήριο Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου. Η κ. Πετανίδου μας μίλησε και για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα ALAS (από το ορχικά των λέξεων All About Salt) που είναι μια πρωτοβουλία για τη διάσωση των αλικων της Μεσογείου.

Το μεσημεριανό ουζάκι που μας πρόσφερε το ζευγός Παντελεημονίτη στα «Μυλέλια» πήγαν το καλύτερο κλείσιμο αυτής της εκδρομής. Αυτή η λίγη Λέσβος που είδαμε καταφέρνει ακροβατώντας μεταξύ παλαιού και καινούργιου να διατηρείται πανέμορφη, αφάνταστα γοητευτική κατ' να μας καλεί να ξαναπάμε.

Βάσω Κωφίδη

κορμοί σεκοίας, που ανέδειχαν οι ανασκαφές, είναι τόσο εντυπωσιακά που καμιό περιγραφή δεν μπορεί να αποδώσει. Επίσης η επίσκεψη μας στο Μουσείο Απολιθωμένου Δάσους της Λέσβου και η λεπτομερής ξενά-

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΕΙΣ για μεγάλους

28-31 Οκτωβρίου θα γίνει η φθινοπωρινή οικοτουριστική **ΕΚΔΡΟΜΗ** μας σε Ολυμπία, Κυπαρισσία, Νέδα, Πύλο κ.α.

Αφιέρωμα σε έλληνες σκηνοθέτες Περιβαλλοντικών Ταινιών

Τετάρτη 10/11 ώρα 20.30 «Ελαίας Αίγλη», πολυβραβευμένη ταινία (60') του Μενέλου Καραμαγγιώλη. (*)

Τετάρτη 8/12 ώρα 20.30 «Τα σπίτια του Ήλιου», βραβευμένη ταινία (45') του Άγγελου Κοβότσου. (*)

Παρασκευή 21/1 εδώ μεσολαβεί η γιορτή της Βασιλόπιτας

Τετάρτη 2/2/05 «Ο Ηρακλής, ο Αχελώος και η Γιαγιά μου», βραβευμένη ταινία (30') του Δημήτρη Κουτσαμπάσακου. Μετά από τις ταινίες θ' ακολουθεί συζήτηση και μικρή δεξιωση. (*) ΕΙΣΟΔΟΣ για τις ταινίες 5 Ευρώ

Κυριακή 27/2 ώρα 10.30 και ενώ τα παιδιά μας θα φτιάχνουν μάσκες, οι μεγάλοι μπορούμε να ξεναγηθούμε σε παλαιά και νέα εργαστήρια του Μουσείου από τους ίδιους τους επιστήμονες. (*)

Τετάρτη 23/3, ώρα 19.00 Επίσημη **Τακτική Γενική Συνέλευση** των μελών. Αναφορά και **τιμητική εκδήλωση**, για την 26χρονη προσφορά της κ. Φρόσως Πηλαθάκη στο Μουσείο και στους «Φίλους». Πιθανή επαναληπτική Γ.Σ. 30/3.

Κυριακή 10/4, **Ξενάγηση** στους ενοποιημένους αρχαιολογικούς χώρους της Αθήνας. Αναφορά στην επι-

λογή των φυτών και των χώρων προσίνου από στέλεχος της Δ/σης προσίνου του Δήμου Αθηναίων. Κατάληξη σε οιζέρι της περιοχής. (Κοινή δραστηριότητα για μικρούς και μεγάλους) (*)

Σαββατοκύριακο 23-24 Απριλίου (των Βαΐων), από 10.30 έως 15.00.

ΤΑ ΓΗΝΑ – Τ' ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ – ΤΑ ΝΟΣΤΙΜΑ,

8η **ΒΙΒΛΙΑΓΟΡΑ** και **ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΠΑΖΑΡΙ**.

Εργαστήρια και βιβλιοπαρουσιάσεις από Καλλιτεχνική Ομάδα Νέων. Κοινή δραστηριότητα για μικρούς και μεγάλους. (είσοδος ελεύθερη)

Από 17 έως 20 Ιουνίου θα γίνει η **ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ μας ΕΚΔΡΟΜΗ** στη Μόνη, Λεπτομέρειες θα δίνονται, σε όσους εκδηλώσουν ενδιαφέρον από 10/5. (*)

(*) Δηλώσεις συμμεταχής ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ

π.μ. «ΦΤΙΑΧΝΟ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΜΟΥ»

Ενημέρωση με εικόνες για το ρόλο της μάσκας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα από τον γλύπτη Σταύρο Μπονάτσο και τη ζωγράφο Άντζη Καρατζά. Εργαστήρια κατασκευής μάσκας. Την ίδια μέρα οι μεγάλοι θα ξεναγηθούν σε εργαστήρια του Μουσείου και του Κέντρου ΓΑΙΑ.

Κυριακή 10 Απριλίου, ώρα 10.30

ΣΤΟΥΣ ΑΘΗΝΑΪΚΟΥΣ ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΥΣ

ενάγηση στους ενοποιημένους αρχαιολογικούς χώρους, μαζί με τους γονείς, και αναφορά στο πρόσωπο.

Σαββατοκύριακο 23-24 Απριλίου, (των Βαΐων) από 10.30 έως 15.00.

ΤΑ ΓΗΝΑ – Τ' ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ – ΤΑ ΝΟΣΤΙΜΑ»

8η **ΒΙΒΛΙΑΓΟΡΑ** και **ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΠΑΖΑΡΙ**.

Εργαστήρια και βιβλιοπαρουσιάσεις από Καλλιτεχνική Ομάδα Νέων. (είσοδος ελεύθερη)

ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΜΕ ΧΡΩΜΑΤΑ ΚΙ ΑΡΩΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

10 Οκτωβρίου, 10.30 π.μ.

«ΝΕΡΟ κι ΆΛΑΤΙ»

Ενημέρωση, για τον κύκλο του νερού, τη σπατάλη και τις πλημμύρες, σε ανεργασία με την καθηγήτρια κ. Θεοδώρα Πετανίδη, Δραστηριότητα, διανομή εντύπου.

14 Νοεμβρίου, 10.30 π.μ.

«ΜΑΝΤΑΡΙΑ, βρύσα και λειχήνες»

Θεωρία, εικόνες και δραστηριότητες για την ανακύκλωση της υλος, τα μανταριά και το έδαφος. Δραστηριότητες, διανομή εντύπου

Κυριακή 19 Δεκεμβρίου, 10.30 π.μ.

«ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ στο Μουσείο

Φυσικής Ιστορίας»

Προβολή slides. Στοιλισμός δεντρού με δικά μας χειροτεχνήματα από

φυσικά υλικά. Βιβλιοπαρουσιάσεις και μικρή γιορτή από Καλλιτεχνική Ομάδα Νέων (συμμετοχή εδώ από 5 ετών).

Κυριακή 9 Ιανουαρίου 2005, ώρα 10.30 «Οσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο ΧΡΟΝΟΣ»

Ομιλία με εικόνες από τον Δρ. I. Δαγκλή, για την έννοια του χρόνου, τις κινήσεις των ουρανίων σωμάτων, τις αλλαγές των εποχών κ.α. Δραστηριότητα και διανομή εντύπου.

Κυριακή 27 Φεβρουαρίου, 10.30

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Για ΜΙΚΡΟΥΣ και ΜΕΓΑΛΟΥΣ

- 1) 10/10 Νερό κι αλάτι
- 2) 28-31/10 Κυπαρισσία - Νέδα - Ολυμπία
- 3) 10/11 «Ελαίας Αίγλη» (ταινία)
- 4) 14/11 Μανταρία
- 5) 8/12 «Σπίτια του Ήλιου» (ταινία)
- 6) 19/12 Χριστουγεννιάτικη Γιορτή
- 7) 9/1/05 «Ο Χρόνος»
- 8) 21/1 Βασιλόπιτα
- 9) 2/2 «Ο Ηρακλής, ο Αχελώος και η Γιαγιά μου» (ταινία)
- 10) 27/2 «Μάσκες»
- 11) 23/3 Γ.Σ., τιμή στην κ. Πηλαθάκη
- 12) 10/4 Αρχαιολογικοί Χώροι
- 13) 23-24/4 8η Βιβλιαγορά - Πασχαλινό Παζάρι
- 14) 17-20/6 Μόνη

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Οι δραστηριότητες, σε κλειστό χώρο, γίνονται στην αίθουσα προβολών του Κέντρου ΓΑΙΑ, Όμωνος 100, Κηφισιά, εκτός εδώ από 5 ετών.

Για τις δραστηριότητες που γίνονται στο υποιθρό η συνάντηση γίνεται στον κήπο του παλαιού κτιρίου.

Η συμμετοχή εξασφαλίζεται για στόμα από 7 ετών και πάνω (εκτός εδώ δηλωνεται διαφορετικά), κατά προτεραιότητα δηλωνόσεων.

Για τις υποιθρίες εκδηλώσεις οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι γυναίκες μόνετα (αθλητικά παπούτσια, φόρμα γυμναστικής), να έχουν μαζί μπουφόν, καπέλο για τον ήλιο, πράσινο φαγητό και νερό, δύο σε σακίδιο.

Οι δηλώσεις συμμετοχής είναι ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ και γίνονται στα τηλ. 210 8083289 και 210 8015870 τουλάχιστον 10 μέρες νωρίτερα.

Το ΚΟΣΤΟΣ συμμετοχής είναι 5 € για τις εωδερικές και 10 € για τις ημερήσιες εκδηλώσεις εκτός Μουσείου, χωρίς άλλη δοσμή για αγιθρά υλικών κ.τ.τ.

ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ, το κόστος των εκδηλώσεων, είναι 50% χαμηλότερο δηλαδή 2,5 και 5 € αντίστοιχα. Προϋπόθεση για την έκπτωση των Μελών, είναι η τακτοποίηση της συνδρομής που παραμένει 30 € (στομική), 50 € (οικογενειακή) και 100 € για φορείς.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ'

Έλμουτ Μπάσουμαν, **Φυτά σε αρχαία ελληνικά νομίσματα** Συμβολισμοί-Ερμηνεία, ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΗΛΙΒΑΤΟΝ

Πρόκειται για μια πρωτότυπη σε σύλληψη, εργασία όπου ερμηνεύεται για πρώτη φορά η επιλογή φυτών ως εμβλημάτων σε νομίσματα. Ο Hellmut Baumapp, επίτιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου της Βασιλείας, εξαιρέτος φυσιοδίφης, φωτογράφος και λάτρης του ελληνικού πολιτισμού, εργάστηκε αθόρυβα, πολλές δεκαετίες, για τη μελέτη της ελληνικής χλωρίδας και την προστασία της φύσης στη χώρα μας. Το συγγραφικό του έργο και σε όλες γλώσσες, συμβάλλει στην προβολή της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της Ελλάδας. Στο νέο του βιβλίο, παρουσιάζει 27 ειδή φυτών που απεικονίζονται σε νομίσματα από τον 6ο αιώνα π.Χ. μέχρι και τη ρωμαϊκή εποχή. Όπως δηλώνει ο συγγραφέας, δεν πρόκειται για νομισματική μελέτη, απλώς δείχνει με παραδείγματα, τη βαθιά σχέση των Ελλήνων με τα φυτά της γης τους. Ένα γοητευτικό θέμα, σ' ένα βιβλίο, καρπό μακροχρόνιας έρευνας του συγγραφέα που επισημαίνει ξανά ότι "η πλούσια χλωρίδα της Ελλάδας αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της φυσικής και πολιτιστικής της κληρονομιάς" και γι' αυτό πρέπει να διατηρηθεί.

Μιχάλης Μακρουλάκης, **Τα άγρια χόρτα**, εκδόσεις FINE ARTS-ΚΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόκειται για ένα λεύκωμα με έργα ζωγραφικής του Μιχάλη Μακρουλάκη που κυκλοφόρησε με την ευκαιρία της έκθεσης του ζωγράφου, από 18/2 έως 13/3/04. Ο Μ. Μ. ζωγραφίζει τα φυτά πάνω σε ξύλο, με υπόστρωμα από γκέσο και λινό, όπως οι βυζαντινοί αγιογράφοι. Τα έργα πλαισιώνονται από ευαίσθητο και ευδιαφέρον κείμενο μέσα από το οποίο μαθαίνουμε την ιστορία των φαρμακευτικών και αρωματικών φυτών, τα μυστικά για μια καλή θραστή σαλάτα και άλλα.

Κατερίνα Πλασσαρά, **Τα ελληνικά ζώα, άλογα, σκύλοι, αγροτικά, χάνονται**, εκδόσεις ΖΗΤΡΟΣ

Το βιβλίο 92 σελίδων που προλογίζει ο Θεόδωρος Πάγκαλος, αποτελεί μια δημοσιογραφική έρευνα που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί "οδοιπορικό" ανάμεσα στα απομεινάρια των οικόσιτων ελληνικών ζώων, που σήμερα αντιμετωπίζουν μεγάλο κίνδυνο εξαφάνισης.

Στην Ελλάδα έχουμε το προνόμιο να επιζούν ακόμα φυλές αλόγων, που οι πρόγονοι τους έτρεχαν στις αρχαίες Ολυμπιάδες. Άλογα που έγιναν τα "μοντέλα" για τα ανάγλυφα του Παρθενώνα. Απόγονοι του θεσσαλικού αλόγου που κατάγεται από το Βουκεφάλα του Μεγάλου Αλεξανδρού και από τους μυθικούς Κενταύρους που αποτελούσαν το αίττητο θεσσαλικό ιππικό. Επιζούν πανάρχαια σκύλοι που αναφέρονται στον Όμηρο και σε όλους αρχαίους συγγραφείς ενώ απεικονίζονται σε αγάλματα και ανάγλυφα. Τέλος υπάρχουν αρχέγονα παραγωγικά ζώα (βοοειδή, αιγαπόρθατα κ.α.) που δεν έχουν εκφυλιστεί από τις σύγχρονες κτηνοτροφικές μεθόδους. Η Ελλάδα διασώζοντας τις ελληνικές φυλές, μπορεί να αξιοποιήσει την ιδιαίτερη προνομιακή θέση της αν το πράξει εγκαίρως. Και η Ολυμπιάδα του 2004 θα είναι η τελευταία μεγάλη ευκαιρία.

Η συγγραφέας δημοσιογραφεί για το περιβάλλον με συνέπεια και συνέχεια από το 1977 ("Το Ρόδι", "The Athenian", EPT, ET2, "Εξόρμηση", "Τα Νέα", "Η Αυγή", "Ταχυδρόμος", "Μετρό", ΚΕΠΙΚΑ, "Hermes", "Το Βλέμμα", "Ελληνικό Πανόραμα", "National Geographic", "Traveler", "Κυνολογία", "Κιβωτός", "Τηλέραμα" κ. α.

Σταύρος Υφαντής & Stefano Generali, **Καθημερινή Οικολογία**

Μικρός Οδηγός για την αλλαγή των καθημερινών μας συνηθειών, ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΟΙΚΟΤΟΠΙΑ

Είναι εύκολο να πιστεύουμε ότι για τη σύγχρονη οικολογική κρίση ευθύνονται αποκλειστικά οι βιομηχανίες και οι μεγάλες πολυεμπικές εταιρίες. Αναρωτηθήκαμε, όμως, ποτέ κατά πόσο η δική μας καθημερινή συμπεριφορά, οι απλές μας συνήθειες, συμβάλλουν-συνειδητά ή ασυνειδητά- στην υπερβάσιμη του περιβάλλοντος; Κι όμως τα δικά μας σκουπίδια, τα δικά μας ελαστωματικά αυτοκίνητα, τα παιδιά του σήμερα και του αύριο. Θέλουμε, λοιπόν, να είμαστε μέρος του προβλήματος ή μέρος της λύσης; Το βιβλιαράκι αυτό απευθύνεται σε όλους μας, προτείνοντας μερικούς απλούς και έξυπνους τρόπους, για να υιοθετήσουμε μια φιλοπεριβαλλοντική συμπεριφορά στο απίτη, στις μετακινήσεις, στην εργασία και στον ελεύθερο χρόνο.

Δημήτριος Ε. Θεοδώρου, Επίκ. Καθηγητής Φυσικής Πανεπιστημίου Αθηνών,
Ανακαλύπτοντας τη Φυσική με Πειράματα και Κατασκευές

Το βιβλίο αυτό απευθύνεται κυρίως σε παιδιά Γυμνασίου-Λυκείου, αλλά η χρήση του δεν αποκλείεται και από λίγο μικρότερα παιδιά με ιδιαίτερη κλίση προς τις θετικές επιστήμες, ούτε φυσικά από ευηλίκους. Τα περισσότερα παιδιά σήμερα έχουν επαφή με την τεχνολογία κυρίως μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Κάθε τι που κάνουν στον υπολογιστή γίνεται συνήθως με τη βοήθεια του πληκτρολογίου και του «ποντικιού». Αυτή η εμπειρία και ικανότητα είναι προφανώς απαραίτητη σήμερα αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αποκόψει τα παιδιά από την πραγματικότητα. Είναι πολύ διαφορετικό το να οδηγήσει κανείς μια φόρμουλα 1 σε ένα παιγνίδι υπολογιστή από το να την οδηγήσει στην πραγματικότητα. Με τον ίδιο τρόπο είναι τελείως διαφορετικό το να κάνει ένα παιδί μια κατασκευή ή ένα πείραμα με τα χέρια του χρησιμοποιώντας εργαλεία και υλικά από το να φτιάξει οιδήποτε στην οθόνη του υπολογιστή με τη βοήθεια ενός προγράμματος προσσμοίωσης.

Ο σκοπός αυτού του βιβλίου είναι να βοηθήσει τα παιδιά να αποκτήσουν μια νέα εμπειρία κάνοντας πειράματα και κατασκευές που σχετίζονται με το περιεχόμενο της Φυσικής. Αυτό θα τα βοηθήσει να κατανοήσουν καλύτερα ορισμένα θέματα Φυσικής που διδάσκονται στο σχολείο τους και μπορεί να συντελέσει στο να αγαπήσουν τη μαγευτική επιστήμη της Φυσικής.

Το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας - Κέντρο ΓΑΙΑ στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του πραγματοποιεί την έκδοση 18 εντύπων που αναφέρονται στον Άνθρωπο και το Περιβάλλον. Θεωρήσαμε ότι η καταγραφή και η αποτίμηση των επεμβάσεων του ανθρώπου στο περιβάλλον και η αναφορά στα φυσικά φαινόμενα (σεισμούς-ηφαίστεια) είναι αναγκαία και η γνώση των κινδύνων επιβεβλημένη. Επιλέξαμε 18 θέματα από τα πολλά κρίσιμα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος στον 21^ο αιώνα

Άνθρωπος και Περιβάλλον στον 21^ο αιώνα - Τα κρίσιμα προβλήματα

Έκδοση: Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας

όπως: ατμόσφαιρα και κλίμα, αστικό περιβάλλον, αλιεία, βιοποικιλότητα, δάση, ενέργεια, έδαφος, ερημοποίηση, μεταφορές, νερό, σεισμοί, ηφαιστεία, ορυκτός πλούτος, δημογραφικό, μετανάστευση, ακεανός και κλίμα, υγρότοποι. Η έκδοση απευθύνεται στους πολίτες που καλούνται να διαμορφώσουν και να στηρίξουν τις τάσεις και αποφάσεις της πολιτείας, με ευθύνη και ηθικά κριτήρια.

Το μήνυμα είναι ότι η ατομική δράση μπορεί να αλλάξει την πορεία του κόσμου.

Τα Δ.Σ. του Μουσείου ευχαριστεί θερμά τους εκλεκτούς συνεργάτες, που πρόθυμα συσχήνθηκαν με τη συγγραφή των θεμάτων που επιλέχθηκαν. Η έκδοση συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Πολιτισμού στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Πολιτισμός» του Γ.Κ.Π.Σ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Χρειαζόμαστε την εθελοντική σας προσφορά!

Το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας σας προσφέρει την ευκαιρία να συμμετέχετε στο έργο του προσφέροντας εθελοντική εργασία στις διάφορες δραστηριότητές του. Θα εργασθείτε σε ένα μοναδικό στην Ελλάδα χώρο αφιερωμένο στην έρευνα, τη μελέτη και την προστασία του περιβάλλοντος.

Σημόπος των Μουσείου είναι η προώθηση των φυσικών επιστημών και η διάδοση των γνώσεων που θα συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός νέου κόσμου ζωής, μιας νέας κοινωνίας. Όσοι πιστεύετε ότι μπορείτε να συμβάλλετε με τις γνώσεις, την εμπειρία και τις ικανότητές σας στην επέντευξη των

στόχων μας, ελάτε να σας γνωρίσουμε και να θρούμε μαζί τον τρόπο της αξιοποίησης της προσφοράς σας.

Ενδεικτικά μπορείτε να απασχοληθείτε:

στην υποστήριξη των επιπαιδευτικών προγραμμάτων στη βιβλιοθήκη στα εργαστήρια στα πωλητήρια

Εάν επιθυμείτε να συνεργασθούμε, επικοινωνήστε με το Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας (τηλ. 210 8015870 εσωτ. 555 και 210 8015610) και αφήστε τα στοιχεία σας. Θα έρθουμε σε επαφή μαζί σας το συντομότερο για να ορίσουμε μια συνάντηση γνωριμίας.

Ιδιοκτήτης:

«ΦΙΛΟΙ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ»
Λεβίδου 13, 145 62 Κηφισιά - Τηλ. 8083.289, 8015870,
fax 8083289 /e-mail[amarg@gnhm.gr]

<http://users.in.gr/gnhm/>

Εκδότης: Άννα Κρεμέζη - Μαργαριτούλη
© Φίλοι Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας

Διόρθωση κειμένων: Αγγελική Βαρελλά
Στοιχειοθεσία - Σελιδοποίηση - Φίλμς Εκπύπωση
Λιθογραφείο «Βιβλιοσυνεργατική ΑΕΠΕΕ»
Τιμή τεύχους για τα μη μέλη των «Φίλων» 1 €

Χαρηγός τεύχους: Μέλος μας που παραμένει ανώνυμο